

Att. Energistyrelsen

Glostrup 15. januar 2026

Høringssvar vedr. Håndbog for energikonsulenter

Energiforum Danmark takker for muligheden for at afgive høringssvar. Vi vil dog gerne opfordre til at man en anden gang forlænger høringsperioden, når den ligger hen over en juleferie. Det har været meget svært at indhente kommentarer fra medlemmerne med så omfattende materiale og så korte frister. Særligt når denne bekendtgørelse er sendt i høring med andre omfattende og relaterede forslag.

Indledende kommentarer:

Disse indledende kommentarer, overlapper kommentarer sendt i andre høringssvar.

I vores høringssvar vil vi gerne indledningsvis understrege, at når man politisk vælger en tilgang baseret på minimumsimplicitering, er det afgørende, at denne tilgang først og fremmest tilgodeser branchen og de aktører, der skal implementere reglerne i praksis – og ikke primært myndighedernes eller lovgivernes administrative hensyn. For os handler nem implementering ikke om at gennemføre så få regelændringer som muligt, men om at sikre en løsning, der er enkel, realistisk og omkostningseffektiv for dem, der skal arbejde med kravene i den virkelige verden.

Derfor er vi bekymrede over, at der lægges op til så få ændringer af energimærkningsordningen, for energimærkningen får i mange henseender central betydning for implementeringen af bygningsdirektivet i praksis.

Når energimærkningsordningen – og særligt beregningskernen bag energimærkningen – ikke opdateres i større omfang, kan det fordyre implementeringen betydeligt. Det betyder fx, at effekten af energilagring og tværgående bygningsautomatik ikke indgår i beregningerne, og det forringer motivationen for at anvende løsninger, der både er billige og bidrager til fleksibilitet i energisystemet. Og når investeringer i disse tiltag ingen effekt får på energimærkningen og dermed ikke bringer ens bygning tættere på slutmålet: Nulemissionsbygninger, så stilles nogle af de mest omkostningseffektive og systemunderstøttende tiltag reelt dårligere end nødvendigt.

Derudover er der behov for at justere primærenergifaktoren i bygningsreglementet og dermed også i beregningskernen. Uden en opdatering risikerer vi scenarier, hvor

eksisterende bygninger i fjernvarmeområder ikke kan renoveres til nul-emissionsbygninger på en omkostningsoptimal måde, selv om fjernvarmen i praksis er en central del af den grønne omstilling. Det skaber en uhensigtsmæssig barriere for både energirenovering og sektorintegration.¹

Generelle kommentarer

I høringsbrevet står der at ZEB **kan** differentieres for nye og eksisterende bygninger,

I håndbogen stk 1.4. står der:

For eksisterende bygninger der kan angives som nulemissionsbygninger skal grænseværdien for bygningens energiforbrug overholdes.

Samtidig skal alle supplerende energimæssige krav, om forbud mod brugen af fossile brændsler på matriklen, maksimal driftsrelateret drivhusgasudledning, kapacitet til at reagere på eksterne signaler og VE-andel til at dække primærenergiforbrug også være overholdt, jf. gældende bygningsreglement.

Denne formulering, levner ikke umiddelbart meget luft til differentiering, mellem nye og eksisterende bygninger når det gælder klassifikationen som nulemissionsbyggeri.

Bygningsdirektivet kræver faktisk en gennemgribende ændring af energimærkningen, således, at det fremadrettede formål med energimærkningen for eksisterende bygninger skal baseres på, hvor langt bygningen er fra at have gennemført alle omkostningsoptimale renoveringstiltag og dermed opfylder kravene til at være en nulemissionsbygning.

Bygninger, der har gennemført alle omkostningsoptimale renoveringstiltag skal således tildeles et energimærke "A" – også selv om bygningen har behov for mere energi end en ny bygning med energimærke "A". Dette tiltag skal informere bygningsejerne om, hvor omfattende en renoveringsindsats bygningen skal gennemgå "for at nå i mål" og kunne opnå status som nulemissionsbygning. Herved forventes, at bygningsejerne i højere grad vil gennemføre mere omfattende renoveringer, når bygningen alligevel skal gennemgå indgreb.

¹ Se uddybende kommentarer i vedlagte notat: Klog implementering af Bygningsdirektivets krav om nulemissionsbygninger senest i 2050, som også kan downloades her: https://www.energiforumdanmark.dk/media/0xpfcp1m/bygningernes-rolle-i-den-groenne-omstilling_final.pdf

Denne omlægning af energimærkningen ses overhovedet ikke i hverken bekendtgørelse eller håndbog.

Vi vil anbefale at dette element indføres i både håndbog og bekendtgørelse, gennem differentierede skalaer på baggrund af bygningstype/kategorier, der sikrer, at slutmålet for bygningerne, nemlig gennemførelsen af omkostningsoptimale renoveringer, tilpasses efter de forskellige typer/kategorier.

Det vil betyde, at der indføres flere energimærkningsskalaer for forskellige typer/kategorier af bygninger. Så f.eks., ældre bygninger kan opnå energimærke A ved gennemførelse af omkostningsoptimale renoveringer, selv om de ikke kan renoveres op til samme niveau som nyere bygninger. Dette tiltag vil endvidere understøtte målet om renovering af eksisterende byggeri fremfor nedrivning og nybyggeri, da det signalerer over for investorer og finansielle institutioner, at de også kan gøre deres udlånsporteføljer grønnere ved at understøtte gennemførelsen af renoveringer i den eksisterende bygningsmasse.²

Vi bifalder at bygningens klimapåvirkning (LCA) skal fremgå af mærkningen for nye bygninger, og håber at man med tiden kan sætte LCA-tal ind i fx. Renoveringspasset, som kan sammenholdes med tal for LCA for nedrivning+nybyg for sammenlignelige bygninger.

Specifikke kommentarer

I håndbogens afsnit 3.6.14.2 står der som noget nyt at "Energikonsulenten kan, når det er relevant tilføje en samlet beskrivelse af styringen for de tekniske installationer. Beskrivelsen ændrer ikke på automatikkens indvirkning på beregningen af bygningen energimæssige ydeevne."

Det kombineret med, at der ikke i øvrigt er noget sted i beregningen at tværgående/integreret styring registreres, betyder at man med den ene hånd i bygningsreglementet stiller krav om omfattende investeringer i bygningsautomatik og styring på tværs af installationer og anslår at det kan reducere energiforbruget med 15-25%, men med den anden hånd ikke vil anerkende denne besparelse i energimærkningen. Så selv om tværgående bygningsautomatik er en vigtig kilde til reduktion af energiforbruget, på lige fod med fx bedre isolering, så anerkendes den ikke tilstrækkeligt. Det underminerer bygningsreglementets bestemmelser om bygningsautomatik, men fordyrer også arbejdet med at forbedre bygningernes energimærkninger, da disse effektiviseringer ofte er billigere end

² Se evt. en uddybning i vedlagte notat: Energimærkningsskalaer efter bygningsdirektivet. Notatet kan også downloades her:
https://www.energiforumdanmark.dk/media/huvj4kj2/energimaerkningsskalaer_131224.pdf

klimaskærmsforbedringer og man generelt set får færre forslag at arbejde med i energimærkningen.

Vi vil anbefale at den tværgående styring af bygningsautomatikken registreres og udløser en reduktion af det samlede energibehov. Det kan være svært at skelne hvor meget ekstra besparelse den tværgående automatik medfører, da dele af besparelserne vil blive tilskrevet de enkelte installationer. Men i følge EN ISO 52120 vurderes det at forskellen mellem integreret automatik på alle tekniske installationer og separat automatik i fx kontorbygninger er op til 10% på varmemeforbruget. Vi anbefaler selvfølgelig at niveauet fastlægges på et mere specifikt dansk grundlag.

Samtidig er der behov for at gennemgå om den styring, der ligger på de enkelte installationer, får tilstrækkelig effekt i beregningen? Og differentieres der tilstrækkeligt mellem de forskellige styringsformer? Fx. er der stor forskel på behovsstyret ventilation og tidsstyret ventilation.

I afsnit 4.4.1 tilføjes et skøn om positive indeklimagevinster. Et tiltag vi hilser velkommen. Vi havde dog også gerne set indeklimaet blev behandlet mere systematisk i energimærkningen. På baggrund af de data der allerede ligger i databasen, kan man udlede mange vigtige informationerne om bygningens indeklima-status, som kunne genereres automatisk.

Bygningsdirektivet lægger flere steder op til, at vi skal have større fokus på at sikre et godt indeklima i eksisterende bygninger. Når man forbedrer indeklimaet, fører det ofte til større renoveringer, som også påvirker energiforbruget.

Direktivet kræver, at energimærkninger indeholder anbefalinger til, hvordan indeklimaet kan forbedres. Det kan også omfatte oplysninger om risiko for overophedning og om der findes sensorer og styringssystemer, der overvåger indeklimaet.

I det nuværende udkast til reglerne for energimærkning bliver dette kun delvist håndteret. Her nøjes man med at tilføje et skøn over mulige indeklimagevinster ved de foreslåede energibesparelser. Det er ikke nok, for det betyder, at vigtige indeklimatiltag, som ikke direkte handler om energirenovering, risikerer helt at blive overset. Der mangler også en måde at måle og beskrive indeklimaet på, så vurderingerne bliver ensartede.

Derfor foreslår vi, at der i tilknytning til energimærkning udarbejdes:

1. Et klassificerings- og mærkningssystem for indeklima, baseret på konkrete målbare parametre og inspireret af eksisterende ordninger.

2. Nye værktøjer og standarder, som energikonsulenter kan bruge til at vurdere og foreslå forbedringer af indeklimaet – udviklet i samarbejde med branchen.
3. En uddannelses- og certificeringsordning for virksomheder, der laver energimærkninger, så de også har den nødvendige viden om indeklima.

I bilag 4 beskrives rammerne for ajour-føring af mærkningen. Disse rammer virker fornuftige. Vi vil anbefale, at der for store bygninger åbnes op for modeller hvor bygningsejerne kan medvirke til ajour-føringen, det samme gælder mulighederne for genmærkning jf 3.4.7

I begge tilfælde er det vigtigt med åbne og digitale formater, der sikrer gennemsigtighed i processen.

Energiforum Danmark uddyber gerne disse kommentarer.

Med venlig hilsen

Dorte Nørregaard Larsen
Energiforum Danmark